Elin: **Vanhusneuvosto**

Aika: 4.11.2026 Kello: 14:02 - 16:24

Paikka: Teams

Pykälät: 36 - 43

Läsnäolijat:

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Mandell Irmeli	puheenjohtaja	
Läsnä etänä	Aro Erkki	jäsen	
	Axell Ulf	jäsen	
	Berg Pia	II varapuheenjohtaja	
	Bogren Christer	jäsen	
	Finne Tarja	jäsen	
	Grönvall-Streng Ulla	jäsen	
	Knuts Gun	jäsen	
	Käcko Guy	jäsen	
	Lönnqvist Görel	pöytäkirjantarkastaja	
	Mannfolk Lars-Erik	jäsen	
	Runsala Eila	pöytäkirjantarkastaja	§36-41
	Skåtar Ralf	pöytäkirjantarkastaja	§42-43
	Burman Alf	varajäsen (s)	

Poissaolijat:

Lillas Alice	puheenjohtaja	

Muut läsnäolijat:

Minkkinen Henna	järjestöedustaja, Vaasan seudun muistiyhdistys ry	
Kotanen Heidi	sektorijohtaja, ikäihmiset	
Pellfolk Tony	toimialajohtaja, koti- ja asumispalvelut	
Ikkala-Västi Annika	sihteeri	
West Sari	esittelijä	§39

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu sähköisesti. Allekirjoituksen todentaminen voidaan osoittaa hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä.

Irmeli Mandell Puheenjohtaja	Annika Ikkala-Västi Sihteeri	
Görel Lönnqvist Pöytäkirjan tarkastaja	Eila Runsala Pöytäkirjan tarkastaja §36-41	Ralf Skåtar Pöytäkirjan tarkastaja §42-43

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa: https://pohjanmaanhyvinvointi.fi/

Pohjanmaan hyvinvointialue / kirjaamo
Hietalahdenkatu 2–6 65130 Vaasa
kirjaamo@ovph.fi

Elin: **Vanhusneuvosto**

Aika: 4.11.2026 Kello: 14:02 - 16:24

Paikka: Teams

Asialuettelo:

Pykälä	Käsiteltävä asia	Sivu
§ 36	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 37	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 38	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 39	Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelma 2027–2030	7
§ 40	Ikäihmisten sektorin katsaus 2027 ja toimialojen toimintasuunnitelmat 2027	9
§ 41	Talousarvio ja taloussuunnitelma 2027–2029	10
§ 42	Muut mahdolliset asiat	12
§ 43	Kokouksen päättäminen	13

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vanhusneuvosto 4.11.2026 § 36

Hallintosäännön 148 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Hallintosäännön 149 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Hallintosäännön 157 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 108 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto, on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös:
Puheenjohtajan ollessa estynyt, varapuheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.02 ja totesi läsnäolijat. Varapuheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Vanhusneuvosto 4.11.2026 § 37

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 167 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä aakkosjärjestyksessä siten, että esitetään aina kahta vuorossa seuraavana olevaa listalta.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä: Görel Lönnqvist ja Irmeli Mandell.

Ehdotetaan, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Irmeli Mandell toimiessa kokouksessa puheenjohtajana hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi esitetään Eila Runsala.

Päätös:
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Görel Lönnqvist ja Eila Runsala.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Vanhusneuvosto 4.11.2026 § 38

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 149 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi,lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivat erityiset syyt ole esteenä.

Ehdotetaan, että esityslista hyväksytään työjärjestykseksi.

Päätös:
Neuvosto hyväksyi työjärjestyksen sillä lisäyksellä, että pykälässä 42 keskustellaan kannanotosta, jossa valtakunnalliset järjestöt, Ihmisoikeuskeskus ja vanhusasiavaltuutettu vaativat, että hyvinvointialueiden on turvattava vanhusten ihmisarvoinen hoiva sekä aiheesta digitalisaation aiheuttama väestön marginalisoituminen.

Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelma 2027–2030

Vanhusneuvosto 4.11.2026 § 39
ÖVPH/6585/00.02.04.00/2026

Valmistelija West Sari
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelma kuvaa asukkaiden ja asiakkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä toimintatapoja, joilla hyvinvointialue edistää asiakkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Ohjelma on tarkoitettu asukkaiden, asiakkaiden ja henkilöstön käyttöön, ja se perustuu hyvinvointialueen strategiaan ja arvoihin.

Ohjelman visiona on, että osallisuus on arkipäivän toimintatapa kaikissa palveluissa. Asiakasosallisuus kattaa sekä asiakkaan osallistumisen omaan hoitoonsa ja palveluunsa että mahdollisuuden vaikuttaa palvelujen kehittämiseen omaa asiointia laajemmin. Ohjelma kytkee tämän parempaan asiakaskokemukseen, turvallisuuteen ja resurssien vaikuttavaan käyttöön.

Ohjelman keskeiset tavoitteet ovat:

- vahvistaa hyvinvointialueen kykyä osallistaa asiakkaita tarkoituksenmukaisilla ja joustavilla tavoilla.
- edistää sujuvaa yhteistyötä järjestöjen ja kuntien kanssa.
- ottaa asiakkaat mukaan palvelujen kehittämiseen yhdessä ammattilaisten kanssa.
- tehdä asiakaspalautteen antamisesta vaivatonta kaikille asiakasryhmille.

Toimenpiteisiin kuuluvat osallisuusryhmän muodostaminen, kokemusosaajien ja asukaspaneelien hyödyntäminen, osallistumisalustan käyttö sekä palautekanavien monipuolistaminen. Ohjelma määrittelee osallisuustyön vastuita henkilöstölle, yksiköille, johdolle ja päätöksentekoelimille.

Ohjelman tavoitteiden toteutumisen kokonaisseuranta kuuluu vuosittaiseen laadun, turvallisuuden, osallisuuden ja valvonnan raporttiin.

Kommentointi ja jatkovalmistelu – ehdotettu menettely

Ennen osallisuusohjelman hyväksymistä vaikuttamistoimielimet saavat mahdollisuuden kommentoida ohjelmaluonnosta. Kommentteja pyydetään erityisesti tavoitteiden, osallistumiskeinojen, eri asiakasryhmien huomioimisen sekä toimeenpanon ja seurannan näkökulmista.

Valmistelija kokoaa kommentit, arvioi niiden edellyttämät muutokset ja viimeistelee ohjelmaehdotuksen. Ohjelma hyväksytään hyvinvointialueen

johtoryhmässä ja aluehallituksessa. Hyväksymiskäsittelyyn liitetään yhteenveto kommenteista ja siitä, miten ne on huomioitu.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi
ehdottaa, että

1. merkitään Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelma 2027–2030 luonnos tiedoksi.
2. vanhusneuvosto antaa mahdolliset kommentit ja muutosehdotukset
3. toimitetaan kommentit ohjelman valmistelijalle huomioitavaksi ennen hyväksymiskäsittelyä.

Päätös:
Vanhusneuvosto kannattaa osallisuusohjelman tavoitteita, mutta toivoo enemmän konkretiaa siihen, miten osallisuus, palaute, viestintä ja yhdenvertainen asiointi toteutetaan arjessa erityisesti niiden ikääntyneiden kohdalla, jotka eivät käytä digitaalisia palveluja. Vanhusneuvoston jäsenet voivat lähettää tarkemmat kommentit viikon sisällä sähköpostitse sihteerille, joka välittää ne osallisuusohjelman valmistelijalle.

Liitteet

Liite 1 Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelma 2027-2030

Oheisaineisto

Ikäihmisten sektorin katsaus 2027 ja toimialojen toimintasuunnitelmat 2027

Vanhusneuvosto 4.11.2026 § 40
ÖVPH/6326/00.02.04.00/2026

Valmistelija Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Vuodelle 2027 on laadittu toimintasuunnitelmat toimialoilla, tulosalueilla, tulosyksiköissä. Ikäihmisten sektorin osalta on laadittu katsaus vuodelle 2027.
Esitellään vuoden 2027 käihmisten sektorin katsaus tiedoksi vanhusneuvostolle ja toimialojen pääkohdat liittyen ikäihmisille tarjottavien palveluiden toimintaan.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

Sektorin katsaus on osa talous- ja toimintasuunnitelmaa, jonka valtuusto hyväksyy joulukuun kokouksessa. Merkitään tiedoksi.

Päätös:
Merkitään keskustelun jälkeen tiedoksi.

Liitteet

Liite 2 Verksamhetsplan 2027_Toimintasuunnitelma 2027

Oheisaineisto

Talousarvio ja taloussuunnitelma 2027–2029

Vanhusneuvosto 4.11.2026 § 41
ÖVPH/6271/02.02.00/2026

Valmistelija Nystrand Lena
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Talousarviotyötä on jatkettu asetettujen kehysten ja kertyneen alijäämän kattamiseksi pidennetyn aikataulun puitteissa vahvistettujen toimenpiteiden mukaisesti.

Vuoden 2027 talousarvio on laadittu vahvistettujen toimenpiteiden mukaisesti ja osoittaa 4,3 miljoonan euron ylijäämää. Laskennallisen kertyneen alijäämän arvioidaan siten olevan 31.12.2027 yhteensä 34,8 miljoonaa euroa edellyttäen, että vuoden 2026 tulos toteutuu budjetoidun tason mukaisesti ja ettei vuoden 2028 rahoitus vähenee alustavista tiedoista. Vuonna 2028 tulee siis saavuttaa vähintään 34,8 miljoonan euron ylijäämä aikaisempina vuosina syntyneiden alijäämien kattamiseksi.

Toimintatuotot ovat 103,5 miljoonaa euroa, mikä on 5,2 % enemmän kuin vuoden 2026 talousarviossa.

Toimintakustannukset ovat nyt 950,3 miljoonaa euroa, mikä on 2% (eli 19 miljoonaa euroa) enemmän vuoden 2026 talousarvioon ja 3,4 % (31 miljoonaa) tilinpäätökseen 2025 verrattuna.

Henkilöstökuluissa on huomioitu sopimustenmukaiset korotukset ja kaikki yleisten ohjeiden mukaiset palkan sivukulut sekä sairaus- ja tapaturmavakuutuskorvaukset, jotka arvioidaan saatavan. Asiakaspalvelujen ostoja vähentämällä voidaan panostaa enemmän omaan toimintaan niissä tapauksissa, joissa se on kustannusten kannalta edullisempaa.

Vuokrakustannukset on budjetoitu voimassa olevien vuokra- ja leasingsopimusten mukaisesti ja indeksit on huomioitu jo sopimuksissa. Ostopalvelujen, materiaalien ja muiden kustannusten osalta on huomioitu 2,0 %:n indeksikorotus, mikä ei täysin vastaa odotettavissa olevia kustannuslisäyksiä ja vaatii siten lisäsuunnitelmia siitä, miten toimintaa voidaan hoitaa pienemmin kustannuksin.

Hyvinvointialueen strategian keskeisiä tavoitteita ovat arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille, Suomen paras hyvinvointitiimi, resurssien tehokas käyttö sekä Pohjoismaiden huippua olevat turvallisuus ja laatu. Strategia toimii kehyksenä ja ohjenuorana myös toimenpidesuunnitelmalle ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelmalle.

Toimenpiteitä tehdään palveluluokissa, joissa on suuret palvelukustannukset maan keskitasoon verrattuna. Niistä voidaan mainita mm. mielenterveys- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut, erikoissairaanhoito ja suun terveydenhuolto. Lisäksi tehostetaan entisestään kiinteistöjen käyttöä ja tukitoimintoja, kuten ICT:tä ja ruoka- ja siivouspalveluja, sekä prosesseja yleisesti.

Painopistettä siirretään raskaammista toimenpiteistä kevyempiin ja uusien työntekijöiden palkkaamista harkitaan tarkkaan luonnollisen poistuman yhteydessä. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä syrjäytymisriskin vähentämiseen tehdään panostuksia.

Vaikuttamistoimielimille (vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto ja vammaisneuvosto), pelastusjaostolle, kansalliskielilautakunnalle ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaostolle annetaan mahdollisuus antaa lausunto talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluvaiheessa.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi
Vanhusneuvosto antaa lausuntonsa vuoden 2027 toimintasuunnitelma- ja talousarvioehdotuksesta.

Päätös:
Merkitään keskustelun jälkeen tiedoksi.

Liitteet

Liite 3 Beredningen av budgeten 2027_Talousarvion 2027 valmistelu

Oheisaineisto

Muut mahdolliset asiat

Vanhusneuvosto 4.11.2026 § 42

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 160 §:n mukaan asiat päätetään kokouksissa viranhaltijan esittelystä. Hallintosäännön 159 §:n mukaan toimielin voi esittelijän tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Pykälän kohdalla voidaan esimerkiksi jakaa tietoa, ilmoittaa asioista, tehdä aloitteita ja esittää kysymyksiä

Seuraava vanhusneuvoston kokous 3.3.2027 klo 13.30 (Y3.07 Kurki).

Vanhusneuvosto keskustelee kannanotosta (liite), jossa valtakunnalliset järjestöt, Ihmisoikeuskeskus ja vanhusasiavaltuutettu vaativat, että hyvinvointialueiden on turvattava vanhusten ihmisarvoinen hoiva.

Vanhusneuvosto keskustelee myös digitalisaation aiheuttamasta väestön marginalisoitumisesta. Todetaan, että kaikilla ei ole digitaalisen asioinnin mahdollistamia välineitä tai taitoja käyttää näitä välineitä turvallisesti. Keskustelussa todetaan, että viranomaisilla on lakiin perustuva velvoite auttaa ja opastaa omien digitaalisten palvelujensa suhteen. Olisi hienoa, jos joka kunnassa olisi vaitiolovelvollinen taho, josta saisi keskitetysti apua ja tukea kaikkien viranomaisten digitaalisiin palveluihin. Samalla todetaan, että kaikkien tahojen kokoaminen yhteen paikallisella tasolla on erittäin haastavaa. Asiaa ei voida ratkaista paikallisella tasolla, vaan se edellyttää valtakunnallista poliittista sääntelyä. Kuntien tekemään ennaltaehkäisevään työhön kuuluu myös digitaalisesti marginalisoituneiden ryhmien huomioiminen. Keskusteltiin mahdollisuudesta järjestää aiheesta seminaari, johon osallistuisivat mm. kuntien ja kuntien vanhusneuvostojen sekä eläkeläisjärjestöjen edustajia.

Päätös:
Pöytäkirjantarkastaja Eila Runsala joutuu poistumaan kokouksesta ja hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi §42-43 valitaan Ralf Skåtar.

Vanhusneuvosto tukee valtakunnallisten järjestöjen, ihmisoikeuskeskuksen ja vanhusasiavaltuutetun kannanottoa ja vanhusneuvoston tuki asialle annetaan tiedoksi aluehallitukselle.

Vanhusneuvosto merkitsee tiedoksi keskustelun digitalisaatiosta.

Seuraava vanhusneuvoston kokous 3.3.2027 klo 13.30 (Y3.07 Kurki).

Liitteet

Liite 4 Kannanotto_Hyvinvointialueille_2026

Kokouksen päättäminen

Vanhusneuvosto 4.11.2026 § 43

Kokouksen päättäminen.

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.24.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 36, § 37, § 38, § 39, § 40, § 41, § 42, § 43

Muutoksenhakukielto

Edellä mainituista päätöksistä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 § mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.